

Quan s'aixequin les sancions

Els negocis estrangers busquen noves fronteres, però alguns obstacles s'hi interposen.

© The Economist

Si els vestíbuls dels hotels més cars de Teheran valen de referència, l'enrenou ja ha començat. Fa sis mesos, als hotels sols hi havia empresaris xinesos *rarets*, i ara són plens d'occidentals empenyent per aconseguir les millors ofertes. A principis de mes, Iran va tancar un acord nuclear amb les grans potències i, com calia esperar, les altes esferes ja han començat a arribar-hi. El primer de tots, Sigmar Gabriel, que va portar un grup d'executius a la capital d'Iran el 18 de juliol.

A l'Havana, també, els hotels estan a vessar. Fins i tot abans que els Estats Units d'Amèrica i Cuba obrissin ambaixades a tots dos països el 20 de juliol, totes les habitacions estaven reservades. Des que es va anunciar un aproximament l'any passat, els advocats cubans residents als EUA han estat organitzant viatges a la capital cubana per als seus millors clients, amb l'afegit de promeses de rom, puros i nostàlgia tropical. Les empreses americanes estan envejoses de les canadenques i espanyoles, entre d'altres, i desitgen ficar-se al dia.

Aquesta inusual conjuntura és també beneficiosa per als assessors. A principis d'any, ILIA Corporation, una assessoria a Teheran dirigida per un alemany i un iranià, no tenia empreses estrangeres entre els seus clients. A l'abril en tenia

tres, i ara en té divuit. Als bufets d'advocats americans, mentrestant, els experts en altres matèries són redistribuïts entre els equips de treball relacionats amb Cuba per poder administrar el volum de la feina. Pedro Freyre treballa a Akeram, un d'aquests bufets, i ha estat capaç de resumir la situació en una sola oració: "Déu meu, el telèfon no ha deixat de sonar, és una bogeria".

Tot i això, aquest tràfec inicial d'introduir Cuba i Iran en els mercats acabarà relaxant-se. Faran falta mesos, potser anys, fins que les sancions d'ambdós països estiguin resoltes. Les empreses estrangeres tindran problemes per portar endavant negocis, i això sense parlar de fer-los rendibles.

Les economies de Cuba i Iran són tremendament distintes: una és una petita illa situada al sud de Florida, mentre que Iran és una potència de Pròxim Orient situada en un oceà de petroli. També les sancions que tenen ambdós països són distintes. Les de Cuba han estat imposades bàsicament pels EUA; en Iran, també han participat altres països. Per exemple, els bancs europeus i asiàtics que fan negocis amb Iran sense un permís oficial se sotmeten al risc que els tanquin els comptes.

Però Cuba i Iran tenen una cosa en comú: son països prou desenvolupats per prosperar una vegada que les restriccions estiguin superades. Particular-

ment a Iran es preveu un ingrés estranger directe, causat en part per la seva grandària. Hi ha molts altres països castigats amb sancions que són més caòtics i tenen una població menys educada i, per això, "no estan llestos per prosperar quan es cancel·lin les sancions", diu Gray Hufbauer de l'Institut Peterson per a l'economia internacional.

Per la seva part, Cuba també ha mogut fitxa. Companyies de vols xàrter han fet un bon negoci gràcies a la implantació de les 12 categories (entre les quals encara no s'inclou el turisme) que amplien els motius pels quals està permès viatjar a l'illa. I en referència al *boom* dels arrendaments a Cuba, els executius de la companyia Airbnb afirmen que 2.000 persones han valorat el lloguer de les seves cases en deu vegades més dels 25\$ (22 euros) que s'acostumaven a pagar.

Tal com pertoca a una gran economia, les oportunitats a Iran són abundants. "Pocs països tenen aquests requisits d'inversió", diu Rocky Ansari, un advocat i analista de negocis a Teheran, que estima aquests requisits en una necessitat de més d'1 trilió de dòlars. En els pròxims cinc anys el país necessita aproximadament entre 230 i 260 trilions de dòlars en inversions en petroli i gas, segons els experts. La infraestructura necessita urgentment una reforma. Iran Air, que no ha tingut subvenció des de la

Totes les empreses que tenen permís per fer negocis a Cuba han de fer front a diversos problemes, dels quals el més greu és el finançament.

revolució islàmica el 1979, ara vol comprar centenars d'avions.

Els primer signes de recuperació econòmica tenen nacionalitats estrangeres. Debenhams, una cadena de centres comercials britànica, té algunes botigues de fabricant a Iran, incloent-ne una en una autopista principal a Teheran. Boeing està de nou entrant en els negocis i, després d'una primera tanda d'aixecament de les sancions el novembre de 2013, torna a vendre peces de recanvi. "Prem aquí per sol·licitar l'establiment d'una franquícia a Iran", McDonalds no vol quedar-se enrere, i ben bé ho demostra a la seva pàgina web.

Però en ambdós països les pomes són molt verdes, i el pastís encara no es pot menjar. Les grans empreses de menjar tenen fam per entrar a Cuba, però està prohibit utilitzar els bancs americans

per obtenir lletres de crèdit i fer les entregues. Totes les empreses que tenen permís per fer negocis amb Cuba, relacionats amb l'agricultura, medicina i telecomunicacions, per exemple, han de fer front a diversos problemes, dels quals el més greu és el finançament. Tot i que sota l'administració d'Obama, Cuba va deixar de formar part de la llista de països patrocinadors del terrorisme a l'abril d'aquest any, les restriccions respecte a la banca no s'han mogut gaire. El 21 de juliol Stonegate Bank a Florida es va convertir en el primer banc americà a obrir una sucursal a Cuba, de manera que es podien realitzar transaccions entre ambdós països.

La situació a Iran és similar. Tot i que l'acord nuclear d'Iran s'aprovi al Congrés, la república islàmica ha de fer un annex amb 11 mesures adornades amb

infininitats de clàusules. Si hi ha discussió en algun dels punts, podria "anar-se'n tot a pasturar", tem un empresari que viatja de Londres a Teheran. Un mecanisme de 65 dies per reimposar les sancions si es trenqués el tracte faria que els bancs fossin de nou escèptics per fer transaccions amb els seus homòlegs iranians. Si es feien enrere, una quantitat bastant elevada dels 100 bilions de dòlars en ingressos petrolers de l'estranger romandran allí.

Jon Epstein, un advocat de Holland & Knight a Washington DC, alerta els seus clients de no ser una de les primeres empreses americanes a Cuba, i els anima a donar un marge de cinc anys prudencials. Considera que l'experiència que han tingut amb Cuba, mig any d'estira-i-arrotonsa, ha estat més que suficient per comprovar que els negocis estan dirigint-se a Iran. No obstant això, "en →

TARRAGONA

Història Viva®

IV
EDICIÓ

Recreacions històriques
en els monuments

Del 24 de juliol al 5 de setembre

VENDA + INFO: www.tarragonaturisme.cat Tel.: (+34) 977 250 795

Tarragona turisme

TARRACOVIVA®
EL FESTIVAL ROMA DE TARRAGONA

MIHIT
MUSEU
D'HISTÒRIA
DE TARRAGONA

AJUNTAMENT DE
TARRAGONA

TARRAGONA
2017

→ aquests moments, només es parla d'un possible aixecament de les sancions", diu l'advocat Nigel Kushner amb relació a fer negocis a Iran.

El major obstacle per a generar un creixement econòmic després de l'aixecament de les sancions potser seran els governs mateixos d'ambdós països. L'acceptació cubana a empreses privades ha estat constantment en terres pantanoses, per dir-ho suaument. Les autoritats han vetat sense pensar-s'hi projectes amb finançament estranger a la zona econòmica de Mariel, de fet només se n'han aprovat cinc en els últims 18 mesos. Els buròcrates cubans són fanàtics d'una protecció extrema contra qualsevol agent extern i, a més, són inescrutables. "El problema rau en el fet de no saber a qui apropar-se ni com fer-ho", explica Thomas Goodman de Cohen Group, una consultoria.

El ministre d'Exteriors d'Iran, Mohammad Javad Zarif, va presentar l'acord nuclear al Parlament com un triomf. Però darrere del seu somriure s'oculten infinitat de problemes que amenacen l'economia. Iran ocupa la posició 130 en la llista del Banc Mundial de països on és més senzill realitzar negocis. Iran no compta amb un Centre internacional d'arranjament de diferències relatives a inversions (CIADI), una institució que ofereix cobertura jurídica en les transaccions internacionals i, per tant, la inversió estrangera té un volum molt més reduït. De corrupció, n'hi ha per tot arreu i les revisions d'una llei comercial antiga s'han embolicat al Parlament.

El president Hassan Rohani, tenint en compte les seves promeses electorals, ha començat a entreveure l'interès que hi ha a considerar les sancions com un proteccionisme meravellós que manté els competidors allunyats del mercat. La Guàrdia Revolucionària iraniana controla una gran part de l'economia del país. "Ali Khamenei, el seu cap suprem, defineix la globalització com un perill a la seguretat nacional, i defensa el paper de la Guàrdia Revolucionària com a protectora de l'economia davant d'aquestes amenaces externes", explica Ali Alizadeh, un expert en política a Londres. Aixecar les sancions obrirà les portes als inversors, però sols es transformaran les seves economies si els dirigents a l'Havana i Teheran volen una veritable reforma. •

Traducció de Andrea Pérez Gurbés